Dosarul nr. 1r-100/2025 I instanţă
Nr. PIGD 1-23169228-05-1r-06082025 judecătorul Volcovschi Ion

judecătoria Cimișlia

D E C I Z I E
În numele Legii

26 decembrie 2025 **mun. Comrat**

Completul de judecată al Curţii de Apel Sud sediul Comrat
în componenţa:
preşedintele completului, judecătorul Mironov Andrei
judecătorii Colev Grigori și Hudoba Valeri

judecând fără prezența părților la proces, în ordine de recurs, recursul declarat de avocatul Coptu Sergiu în interesele inculpatului Borş Eugeniu împotriva încheierii judecătoriei Cimişlia din 26 mai 2025 privind aplicarea amenzii judiciare în privinţa inculpatului Borş Eugeniu, adoptată pe cauza penală de învinuire a lui Borş Eugeniu în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. art. 179 alin. (1) şi 287 alin. (3) Cod Penal,

audiind raportul asupra recursului și în baza materialelor din dosar,

c o n s t a t ă:

Din probele materiale rezultă că spre examinare în procedura judecătoriei cimişlia se află cauza penală după învinuirea lui Borş Eugeniu în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. art. 179 alin. (1) şi 287 alin. (3) Cod Penal.

La data de 26 mai 2025, de către judecătoria Cimişlia a fost emisă încheierea protocolară prin care s-a dispus:

„*După acostarea de către inculpatul Borş Eugeniu către partea vătămată cu răfuială fizică şi verbal în temeiul art. 201 alin. (4) pct. 1) CP şi 334 alin. (2) CP, se aplică pedeapsa în mărime de 20 unităţi convenţionale ce constituie suma de*

1000 lei.

Instanţa explică dreptul inculpatului de a contesta încheierea protocolară în termen de 15 zile la Curtea de Apel Sud.". (f.d.3-4)

La data de 16 iunie 2025, avocatul Coptu Sergiu în interesele inculpatului Borş Eugeniu, nefiind de acord cu încheierea nominalizată, a contestat-o cu recurs, solicitând casarea încheierii protocolare, prin care s-a dispus a aplica cet. Borș Eugeniu, inculpat în cauza penală, sancțiune contravențională sub formă de amendă judiciară în mărime de 20 u.c., ce constituie suma de 1 000 lei, cu dispunerea încetării procesului privind aplicarea amenzii judiciare în privința cet. Borș Eugeniu, inculpat în cauza penală, pe motivul lipsei în acțiunile cet. Borș Eugeniu a elementelor căreiva abateri sau încălcări a ordinii în cadrul ședinței de judecată la examinarea cauzei penale în privința sa.

În motivarea cererii de recurs a indicat recurentul că, în cadrul examinării acestei cauze penale au avut loc mai multe ședințe de judecată și la multe din care cet. Borș Eugeniu în calitate de inculpat a fost prezent și a participat.

Indică că în această cauză penală cet. Borș Eugeniu nu a recunoscut vina în comiterea infracțiunii incriminate lui și a depus declarații în calitate de inculpat, astfel în cadrul ședinței de judecată din 26 mai 2025 a luat cuvântul partea vătămată Dem Iurie și a menționat anumite fapte și acțiuni pe care cet. Borș Eugeniu nu le recunoaște, deoarece nu le-a comis, deoarece el Borș Eugeniu a fost persoana care a fost maltratat și bătut în public, în drum de către membrii familiei Dem și anume de Dem Mihail, Dem Iurie Mihail și Dem Iurie Iurie. La un anumit moment cet. Borș Eugeniu nefiind de acord cu cele declarate de pretinsa parte vătămată Dem Iurie i-a făcut o anumită replică verbală cu privire la aceia că acesta nu spune adevărul.

Descrie că această faptă a cet. Borș Eugeniu a fost calificată de către instanța de judecată ca fiind o acostare a inculpatului Borș Eugeniu către partea vătămată Dem Iurie cu o pretinsă răfuială fizică și verbală în temeiul art. 201 alin. 4 pct. 1 CPP și art. 334 alin. 2 Cod Penal, și în acest temei instanța de judecată prin încheierea protocolară din 26.05.2025 a dispus aplicarea cet. Borș Eugeniu, inculpat în cauza penală sancțiune contravențională sub formă de amendă în mărime de 20 u.c., ce constituie suma de 1 000 lei.

Remarcă că, copia acestei încheieri protocolare a fost pusă la dispoziție cet. Borș Eugeniu, în calitate de inculpat ulterior la data de 30.05.2025 sub formă de copie a procesului-verbal a ședinței de judecată din 26.05.2025.

Astfel, susţine apărarea că termenul pentru recurs de 15 zile expiră la data de 14.06.2025, zi de sâmbătă, adică de odihnă și în asemenea situație de drept termenul pentru depunerea recursului se prelungește până la prima zi de muncă următoare, adică, luni 16 iunie 2025 când recursul împotriva încheierii protocolare se depune de apărătorul inculpatului în formă semnat electronic în adresa instanței de fond pentru a fi expediat spre examinare instanței de recurs.

Consideră încheierea protocolară sus - menționată a instanței de judecată din 26.05.2025 ca fiind ilegală, neîntemeiată și pasibilă de a fi casată cu dispunerea prin decizia instanței de recurs a încetării procesului privind aplicarea amenzii judiciare în privința cet. Borș Eugeniu inculpat în cauza penală pe motivul lipsei în acțiunile cet. Borș Eugeniu a elementelor careva abateri sau încălcări a ordinii în cadrul ședinței de judecată la examinarea cauzei penale în privința sa, reieșind din următoarele considerente:

Descriind prevederile art. art. 201 alin. (1), 334, 437 alin. (1) și (2), 438, 401 alin. (1) și (2), 439 alin. (1) și (2), 440, 441 alin. (1), 442, 448 alin. (1) și 449 alin. (1) CPP, consideră că instanța de fond nu a ținut cont în cadrul examinării chestiunii privind aplicarea amenzii judiciare de următoarele circumstanțe de fapt și de drept.

Consideră că instanța de fond a conchis în mod neîntemeiat faptul că inculpatul Borș Eugeniu l-a acostat pe partea vătămată Dem Iurie Mihail în cadrul audierii acestuia de către instanța de judecată cu careva pretinsă răfuială fizică și verbal, deoarece inculpatul Borș Eugeniu numai i-a menționat pretinsei părți vătămate Dem Iurie Mihail să spună adevărul cum ei în 3 persoane l-au bătut pe el cu lopata în cap și i-au aplicat multiple lovituri cu pumnii și picioarele în diferite regiuni ale corpului cauzându-i lui leziuni corporale medii.

Indică că, fiind avertizat de către judecător despre necesitatea să păstreze ordinea și disciplina în ședința de judecată inculpatul Borș Eugeniu a respectat această cerință a instanței de judecată, însă partea vătămată Dem Iurie a avut un anumit comportament neadecvat față de cet. Borș Eugeniu și a menționat că Borș Eugeniu l-a lovit în cadrul conflictului lor din noaptea de 26.02.2023.

Astfel consideră că cet. Borș Eugeniu nu a comis pretinsa fapta prejudiciabilă invocată de instanța de judecată precum că Borș Eugeniu nu a îndeplinit în calitate de persoană prezentă la ședința de judecată a măsurilor luate de către președintele ședinței. Această concluzie a instanței de judecată expusă în procesul-verbal al ședinței de judecată din 26.05.2025 nu este confirmată prin nimic de către instanța

de judecată, în special nici prin înregistrarea audio a ședinței de judecată din această dată, în care se atestă faptul că fiind atenționat de judecător să înceteze polemica și discuțiile cu partea vătămată Dem Iurie, inculpatul Borș Eugeniu s-a conformat acestei solicitări a instanței de judecată.

Consideră că nu a existat nici un temei prevăzut de lege pentru a se dispune de către președintele ședinței de judecată aplicarea amenzii judiciare pentru fapta indicate în procesul- verbal al ședinței de judecată din 26.05.2025, care de fapt și de drept nu a fost comisă de către cet. Borș Eugeniu în ședința de judecată.

Susţine că există toate temeiurile prevăzute de lege pentru ca instanța de recurs să caseze încheierea protocolară a instanței de fond menționată supra și să dispună încetarea procedurii de aplicare a amenzii judiciare față de inculpatul Borș Eugeniu din motiv că acesta nu a comis pretinsa fapta prejudiciabilă indicată de instanța de fond și lipsește faptul comiterii faptei prejudiciabile pentru care instanța de judecată dispune de dreptul de a aplica amendă judiciară în condițiile legii. (f.d.12-14)

La data de 06 august 2025 cauza a parvenit pentru examinare la Curtea de Apel Sud sediul Comrat. (f.d.16)

Cauza în ordinea de recurs a fost examinată fără participanții la proces, or, potrivit prevederilor art. 447 alin. (1) Cod de procedură penală, *recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezenţa părţilor la proces*. *Instanţa de recurs fixează data examinării şi dispune să se comunice părţilor la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinţei*.

Astfel, la data de 03 septembrie 2025, în adresa participanților la proces a fost expediată notificare, potrivit căruia s-a acordat acestora termen de 15 zile din momentul primirii prezentei notificări, pentru depunerea referinței la cererea de recurs, cu informarea părților despre data examinării cauzei. (f.d.19)

Careva referinţe obiecţii la cererile de recurs nu au parvenit.

<u>Aprecierea instanței de recurs:</u>

Examinând și analizând încheierea protocolară atacată prin prisma motivelor de recurs formulate, instanța de recurs a ajuns la concluzia că recursul declarat de avocatul Coptu Sergiu în interesele inculpatului Borş Eugeniu urmează a fi respins ca fiind depus peste termen, din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 449 alin. (1) pct. 1) lit. b) Cod de procedură penală, *judecând recursul, instanţa respinge recursul, menținând hotărârea*

atacată, dacă recursul este depus peste termen.

Potrivit prevederilor art. 201 alin. (8) Cod de procedură penală, *Încheierea instanţei de judecată privind aplicarea amenzii judiciare poate fi atacată separat cu recurs.*

Potrivit prevederilor art. 439 Cod de procedură penală, *(1) Termenul de recurs împotriva hotărârilor pentru care legea nu prevede calea de atac a apelului este de 15 zile de la data pronunţării hotărârii. (2) Data de la care curge termenul recursului, repunerea în termen, declararea peste termen a recursului şi retragerea recursului se reglementează de prevederile* ***art. 402-407****, care se aplică în mod corespunzător*.

Din materialele dosarului Completul de judecată constată că, încheierea protocolară privind aplicarea amenzii judiciare inculpatului Borş Eugeniu a fost pronunţată public la data de 26 mai 2025, în şedinţa de judecată în care au fost prezenţi atât inculpatul Borş Eugeniu cât şi avocatul acestuia Coptu Sergiu. (f.d.3)

Audiind înregistrarea audio a şedinţei de judecată din data de 26 mai 2025, produsă prin intermediul programului SRS Femida, se evidenţiază clar că încheierea prototcolară privind aplicarea amenzii este explicată inculpatului Borş Eugeniu, fiindu-i explicat clar şi termenul de contestare, la care inculpatul a răspuns că a înţeles.

Totodată din conţinutul recipisei „Dovadă de primire” se atestă că inculpatul a recepţionat copia procesului verbal al şedinţei de judecată din 26 mai 2025, la data de 27 mai 2025, fiind aplictă semnătura inculpatului. (f.d. 10)

Astfel, completul de judecată reține că încheierea protocolară a fost pronunțată public la data de ***26 mai 2025***, fiind recepţionată copia de către inculpat la dat de 27 mai 2025, prin urmare potrivit normelor art. 439 alin. (1) Cod de procedură penală, aceasta urma a fi contestată cu recurs până la data de ***11 iunie 2025***, inclusiv.

Contrar faptului dat, instanța de recurs stabilește că avocatul Coptu Sergiu în interesele inculpatului Borş Eugeniu a înaintat recurs asupra încheierii protocolare din 26 mai 2025 abia la data de 16 iunie 2025, conform menţiunii din extrasul poştei electronice, prin intermediul căruia a fost depus recursul. (f.d.11)

Deşi în cererea de recurs avocatul invocă că inculpatul a primit copia procesului verbal cu descrierea conţinutului încheierii protocolare din 26.05.2025 abia la data de 30 mai 2025, aceste alegaţii nu sunt argumentate cu probe pertinente şi concludente, or după cum s-a stabilit supra rezultă că încheiere

protocolară a fost adusă la cunoştinţă părţilor în şedinţa de judecată la data de 26 mai 2025, iar copia procesului verbal cu conţinutul încheierii protocolare a fost înmânată inculpatului a doua zi la data de 27 mai 2025, acesta semnând dovada de primire.

În conformitate cu practica Curții Europene a Drepturilor Omului, „pentru ca procedurile să fie corecte, așa cum prevede art. 6 alin. (1) din Convenție, instanța trebuie să examineze în mod corespunzător observațiile, argumentele și probele prezentat de către părți, fără a fi părtinitoare în aprecierea aplicabilității acestora la decizia sa", (cauza *Krasulya contra Federației Ruse,* plângerea nr. 12365/03, hotărârea din 22 februarie 2007, §50; cauza *Van Kük contra Germaniei, 35968/97, §§ 47, 48, CEDO 2003-VII,* cazul *Kraska contra Elveției,* din 19 aprilie 1993, Seria A, nr. 254-B, § 30).

Faţă de cele ce preced, Completul de judecată reține că, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în cauza *Sutter contra Elveţiei*, din 24 februarie 1984, a considerat că „*exigența de publicitate a deciziilor nu trebuie neapărat să ia forma unei lecturi în voce a hotărârii în cazul când hotărârea este publicată, înmânată sau expediată părţilor.* ***De la data pronunţării hotărârii începe a curge termenul de exercitare a căii de atac***".

Conform art. 403 alin. (1) Cod de procedură penală, *apelul declarat după expirarea termenului prevăzut de lege este considerat ca fiind făcut în termen dacă instanţa de apel constată că întârzierea a fost determinată de motive întemeiate, iar apelul a fost declarat în cel mult 15 zile de la începerea executării pedepsei sau încasării despăgubirilor materiale*.

Din conţinutul normei date se specifică că, repunerea în termen a recursului reprezintă mijlocul procesual prin care titularul dreptului de recurs, care nu a putut declara recurs din cauze independente de voința lui, este repus în dreptul din care fusese decăzut după expirarea termenului de depunere a recursului.

Repunerea în termen se operează doar având prezente două condiții cumulative: *întârzierea a fost determinată din motive întemeiate*: calamitate naturală, accident, boală, ș.a., pe care apreciindu-le instanța de recurs va constata dacă situația invocată de recurent constituie în mod efectiv o cauză de împiedicare a declarării recursului; *apelul a fost declarat în cel mult 15 zile de la începerea executării pedepsei sau încasării despăgubirilor materiale*. Aceste condiții privindu-l doar pe inculpat și partea civilmente responsabilă.

Instanța de recurs menționează că termenul de înaintare a recursului este un

termen procesual legal, durata lui fiind stabilită prin lege. Termenul respectiv este ***absolut*** şi are ***caracter imperativ***, adică depăşirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar dacă totuși recursul a fost declarat după expirarea termenului, acesta urmează a fi respins ca declarat peste termen, cu excepţia când întârzierea a fost determinată de motive întemeiate, însă, la caz, această din urmă premisă nu s-a confirmat.

Mai mult ca atât, se menţionează că, partea care a omis termenul de declarare a recursului este obligată să prezinte dovezi instanţei prin care să-şi argumenteze temeinicia omisiunii respective și să solicite în mod expres repunerea în termen de depunere a recursului, fapt care nu a fost respectat de inculpatul Pistol Ion şi nici de apărare.

Completul de judecată menționează că, potrivit prevederilor art. 230 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală, *termene în procesul penal sânt intervale de timp în cadrul cărora sau după expirarea cărora pot fi efectuate acţiuni procesuale conform prevederilor prezentului cod. În cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual şi nulitatea actului efectuat peste termen*.

Astfel, termenul de înaintare a recursului este un termen procesual legal, durata lui este stabilită exhaustiv prin lege, acesta fiind absolut şi având un caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac corespunzătoare.

E de notat faptul că, reieşind din orientările jurisprudențiale formulate de Curtea Supremă de Justiţie, momentul de la care începe să curgă termenul de atac este clar reglementat de lege - el fiind, în mod exclusiv, ***acela al pronunțării deciziei*** - nu numai pentru că astfel este reglementată cea mai eficace modalitate de luare la cunoștință a celor hotărâte de instanţă, dar şi pentru că acest moment este punctul de plecare al unui termen, a cărui depășire duce la decăderea părților din dreptul de a folosi calea de atac.

În hotărârea Curţii Europene a Drepturilor Omului în cauza *Van Harn contra Germaniei*, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007, Curtea reiterează că, *„... recurentul trebuia să întreprindă toate măsurile necesare de a proteja drepturile sale de acces la instanţă şi* ***de a contesta în termenul legal hotărârea primei instanţei****,...”* fapt însă ignorat de recurentul din speță, ceea ce a generat omiterea termenului prescris la depunerea cererii de recurs.

În astfel de circumstanţe, Completul de judecată consideră că nu urmează a fi

examinat fondul recursului declarat de avocatul Coptu Sergiu în interesele inculpatului Borş Eugeniu, deoarece „*soluţia de respingere a recursului ca depus peste termen sau inadmisibil nu implică o verificare a hotărârii atacate, întrucât instanţa de recurs nu poate proceda la o verificare de fapt şi de drept a acesteia decât în cadrul unui recurs exercitat în mod legal*”.

Pentru motivele expuse mai sus, Completul de judecată va respinge recursul declarat de avocatul Coptu Sergiu în interesele inculpatului Borş Eugeniu împotriva încheierii protocolare a Judecătoriei Cimişlia din 26 mai 2025, privind aplicarea amenzii judiciare inculpatului Borş Eugeniu, ca depus peste termen, cu menținerea încheierii protocolare atacate.

În urma celor supra invocate și în conformitate cu prevederile art. art. 447-448, art. 449 alin. (1) pct. 1) lit. b) Cod de procedură penală al RM, Completul de judecată

D E C I D E:

Se respinge ca depus peste termen recursul declarat de avocatul Coptu Sergiu în interesele inculpatului Borş Eugeniu.

Se menține încheierea protocolară a Judecătoriei Cimişlia din 26 mai 2025, privind aplicarea amenzii judiciare inculpatului Borş Eugeniu.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele completului,
judecător: MIRONOV Andrei

Judecător: COLEV Grigori

Judecător: HUDOBA Valeri